FC-SEC-2026W43-001 • DOSSIER FAMAVERA • v3.3
Dron nad Litwą: czy 18 października przeleciał przez Polskę?
Opracowano: 24.10.2026 • Aktualność: 20.10.2026, 19:44 CEST • DO WERYFIKACJI — NIEZATWIERDZONE

Dron nad Litwą: czy 18 października przeleciał przez Polskę?

TEZA	WERDYKT	%	MECHANIZM PRZEKAZU
Teza A — dron miał przelecieć nad Polską przed upadkiem na Litwie	**BRAK DANYCH**	92%	Nie wykazano
Teza B — polskie radary nie potwierdziły przelotu; trwała analiza	**PRAWDA**	96%	Nie wykazano

Pewność (%) dotyczy zasadności oceny dowodów. Dla BRAK DANYCH nie oznacza prawdopodobieństwa fizycznego przelotu; dla PRAWDA odnosi się do wiernego odtworzenia komunikatu, nie skuteczności radarów. Żadnej stronie nie przypisano mechanizmu manipulacji.

Pełny fact-check

CO SPRAWDZAMY

Po upadku ukraińskiego drona na Litwie 18 października 2026 r. litewscy przedstawiciele stwierdzili, że nadleciał przez Polskę. Polski MON podał, że krajowe systemy radarowe nie potwierdziły przekroczenia granicy. Sprawdziliśmy nie to, kto „ma rację” jako polityk, lecz dwie różne, samodzielnie oceniane tezy i granice dostępnych dowodów.

TEZY I WERDYKTY

Teza A (Mindaugas Sinkevičius i Giedrius Premeneckas, Litwa): dron miał przelecieć przez przestrzeń powietrzną Polski przed upadkiem na Litwie. Proponowany werdykt: BRAK DANYCH, pewność zasadności oceny 92%.

Teza B (Janusz Sejmej, MON RP i Władysław Kosiniak-Kamysz): polskie systemy radarowe nie potwierdziły przelotu, a analizę kontynuowano. Proponowany werdykt: PRAWDA, pewność oceny 96% — dotyczy publicznego stanowiska, nie dokładności radarów.

NAJWAŻNIEJSZY WNIOSEK

Władze Litwy powołują się na konkretne dane radarowe: pierwszą obserwację śladu 30–40 km w Polsce o 05:47 czasu litewskiego i przekroczenie granicy o 06:02. Polska poinformowała, że jej systemy nie potwierdziły takiego przelotu. Ten brak potwierdzenia nie jest dowodem, że lotu nie było. Na moment badania państwa prowadziły wspólne dochodzenie i nie przedstawiono w jawnych materiałach pełnej, uzgodnionej rekonstrukcji śladu; nie da się zatem niezależnie rozstrzygnąć rzeczywistej trasy.

LITEWSKA TEZA O TRASIE

Propozycja: BRAK DANYCH (pewność zasadności takiego rozstrzygnięcia: 92%). Premier Mindaugas Sinkevičius powiedział 19 października, że obiekt dotarł z Polski. Kontradmirał Giedrius Premeneckas podał precyzyjną chronologię: o 05:47 lokalnego czasu litewskie radary miały dostrzec ślad 30–40 km w Polsce, zaś o 06:02 ślad miał

przekroczyć granicę. To więcej niż nieudokumentowane przypuszczenie. Jest jednak różnica między wiarygodnym świadectwem istnienia takich danych a udostępnieniem danych umożliwiających niezależnie sprawdzić identyfikację obiektu, sekwencję odczytów i przypisanie ich do wraku w Pasvalys. W dostępnych publicznych materiałach nie udało się odtworzyć uzgodnionej polsko-litewskiej analizy trasy; 20 października prezydent Litwy mówił o wspólnej grupie i oczekiwaniu na końcowe wyniki.

POLSKIE STANOWISKO O BRAKU POTWIERDZENIA

Propozycja: PRAWDA (pewność: 96%) — w zakresie tego, co oficjalnie przekazały polskie instytucje. Już 18 października rzecznik MON Janusz Sejmej powiedział PAP, że systemy radarowe Polski nie potwierdzają przekroczenia granicy. 19 października MON potwierdziło skierowanie sprawy do szczegółowej analizy przez DORSZ, prowadzonej z Litwą. Kosiniak-Kamysz zapowiadał rozpatrywanie różnych scenariuszy. Nie jest to dowód, że dron fizycznie nie przeleciał nad Polską. Bez jawnych logów nie możemy niezależnie zbadać parametrów polskich stacji radarowych, filtrów i danych operacyjnych.

DLACZEGO NIE MUSI TO BYĆ SPRZECZNOŚĆ

Litewski opis mówi o śladzie widocznym dla litewskiego systemu i uznanym za trasę drona. Polska informuje, że polskie systemy nie potwierdziły przelotu. Oba raporty mogą być jednocześnie zgodne z faktami: radary różnych krajów nie muszą identycznie rejestrować każdego celu. To logiczna możliwość, nie wykazana w tym przypadku techniczna przyczyna. Bez wspólnej korelacji radarowej nie wolno ani jednoznacznie przyjąć litewskiej trajektorii jako własnego wyliczenia FAMAVERA, ani zaprzeczać jej na podstawie niepotwierdzenia przez Polskę.

MIEJSCE STARTU, WYBUCH I HIPOTEZA ZAKŁÓCEŃ

Oficjalny komunikat polskiego MON dementuje konkretną medialną sugestię, że dron wystartował z terytorium Litwy. Nie dementuje samego przelotu nad Polską. MON opisało obiekt jako ukraiński i wskazało na eksplozję na Litwie. W litewskich wypowiedziach pojawiały się zarazem pytania o mechanizm zniszczenia i weryfikację ładunku. Nie ma podstaw, aby podawać typ, masę i sposób detonacji jako zweryfikowane ustalenia techniczne. MSZ Ukrainy wskazało rosyjskie zakłócenia elektroniczne jako możliwe wyjaśnienie zboczenia z trasy; publicznie nie wykazano przyczynowości w tym konkretnym locie.

REAKCJA NATO

18 października na Litwie ogłoszono alarm związany z obiektem, a lotnictwo NATO zostało skierowane do sprawdzenia sytuacji. Według relacji litewskich pilotom przeszkodziła pogoda w identyfikacji wizualnej. Reakcja NATO potwierdza powagę incydentu, lecz nie rozstrzyga odcinka trasy nad Polską. Nie łączymy tego zdarzenia z innymi przypadkami naruszeń z poprzednich miesięcy.

CO MOGŁOBY ZMIENIĆ OCENĘ

Najważniejsze byłoby ujawnienie uzgodnionej przez Polskę i Litwę rekonstrukcji radarowej z godzinami, śladami i identyfikacją obiektu, albo oficjalnego raportu wyjaśniającego pomyłkę w wstępnej identyfikacji. Zmianę zakresu lub werdyktu wymagałoby także potwierdzenie nowych danych przez NATO. Brak publicznego raportu nie oznacza, że instytucje nie mają danych operacyjnych.

OGRANICZENIA I PEWNOŚĆ

Pewność 92% przy BRAK DANYCH oznacza przekonanie o niedostateczności publicznych, sprawdzonych dowodów do niezależnej oceny rzeczywistego przebiegu trasy na moment badania, nie prawdopodobieństwo, że dron przeleciał lub nie przeleciał. Pewność 96% przy PRAWDA dotyczy wiernego odtworzenia oficjalnego stanowiska polskiego; nie jest oceną dokładności utajnionych systemów radarowych. Nie przypisujemy żadnej ze stron celowej manipulacji.

Aktualność ustaleń merytorycznych: 20.10.2026, 19:44 CEST. Późniejsze poprawki dokumentów nie są nowym badaniem ani potwierdzeniem braku nowszych informacji.

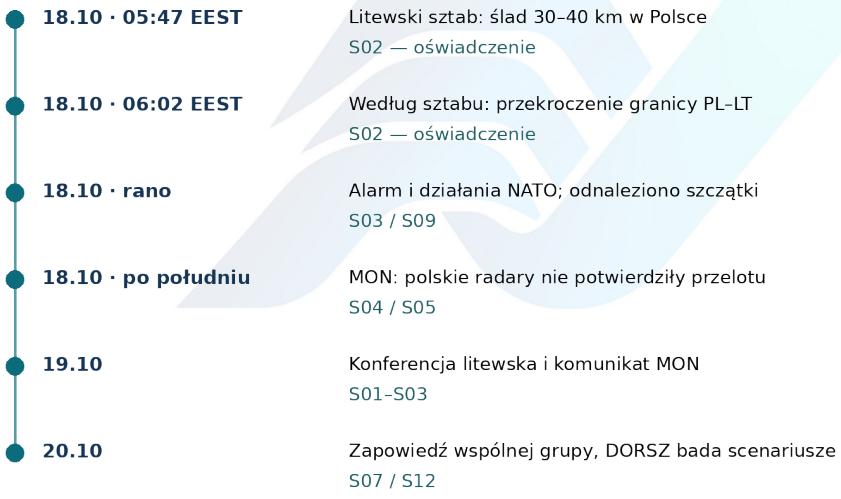
ŹRÓDŁA ROZSTRZYGAJĄCE

S01 — MON RP, komunikat z 19.10.2026, akapity 1–2
S02 — Lrytas/ELTA, wypowiedź G. Premeneckasa, sekcja chronologii 05:47 i 06:02
S04 — rzecznik MON cytowany przez PAP/Onet, pierwsze akapity
S07 — wypowiedź G. Nausėdy o wspólnej grupie, BNS 20.10.2026
S12 — wypowiedź DORSZ cytowana przez ELTA/Delfi, początkowe akapity

Dowody i szczegóły

CHRONOLOGIA ZDARZEŃ — GRAFICZNA OŚ CZASU

Godziny raportowane przez litewski sztab są w czasie litewskim (EEST), a nie niezależnie obliczoną trajektorią FAMAVERA.

CO WYNIKA Z DOWODÓW — I CZEGO NIE WIEMY

Litwa ogłosiła odczyt z 05:47 w Polsce oraz deklarowane przekroczenie granicy o 06:02. Polska ogłosiła brak potwierdzenia w swoich radarach. Oba oświadczenia mogą się logicznie łączyć, ale żadnego nie traktujemy jako surowej wspólnej rekonstrukcji lotu.

Porównanie czasu: 06:02 − 05:47 = 15 minut. Litwa (EEST, UTC+3) jest o godzinę przed Polską (CEST, UTC+2). Bez współrzędnych i identyfikacji śladu nie wyliczamy rzeczywistej prędkości ani kierunku lotu.

Test przeciwny: sprawdziliśmy zarówno możliwość lotu przez Polskę mimo niepotwierdzenia w polskich radarach, jak i możliwość błędnego przypisania litewskiego śladu. Publiczne informacje nie wykluczają jednej z wersji.

Na moment ostatniej kontroli 20.10.2026 trwała współpraca obu państw. Nowa wspólna analiza lub oficjalna korekta mogłaby zmienić ocenę trasy. Nie przeprowadzono nowego sprawdzenia wydarzeń w ramach późniejszej korekty wyglądu dokumentów.

ŹRÓDŁA I ICH GRANICE — KARTY DLA CZYTELNIKA

S01 · MON RP · 19.10.2026 · Komunikat ministerstwa

Gdzie: Komunikat MON, akapity 1–2. Co potwierdza: Wskazuje pochodzenie drona, dementi dotyczące miejsca startu, eksplozję i zlecenie analizy. Czego nie potwierdza: Nie publikuje rekonstrukcji lotu ani logów radarowych. Źródło ↗

S02 · G. Premeneckas / Lrytas–ELTA · 19.10.2026 · Relacja z litewskiej konferencji

Gdzie: „Pateikė įvykio chronologiją", dane 05:47 i 06:02. Co potwierdza: Przytacza wypowiedź dowódcy: odczyt 30–40 km w Polsce i deklarowany moment przekroczenia granicy. Czego nie potwierdza: Relacja o wypowiedzi, nie opublikowany surowy ślad radarowy. Źródło ↗

S03 · M. Sinkevičius / TV3–ELTA · 19.10.2026 · Relacja z wypowiedzi premiera

Gdzie: Sekcje „Dėl nukritusio drono" i „Reikia naujo algoritmo". Co potwierdza: Potwierdza, co premier Litwy powiedział o kierunku nadlotu; opisuje działania służb. Czego nie potwierdza: Nie zastępuje końcowej weryfikacji trajektorii i ładunku. Źródło ↗

S04 · Janusz Sejmej / PAP–Onet · 18.10.2026 · Cytat rzecznika MON

Gdzie: Pierwsze akapity, cytat rzecznika. Co potwierdza: Dokumentuje polską informację o braku potwierdzenia przekroczenia przez własne radary. Czego nie potwierdza: Brak potwierdzenia nie oznacza dowodu braku fizycznego przelotu. Źródło ↗

S05 · Polskie Radio · 18.10.2026 · Relacja medialna

Gdzie: Sekcja „MON: nasze systemy nie potwierdzają". Co potwierdza: Zestawia pierwotne stanowiska Polski i Litwy. Czego nie potwierdza: Powołuje się na cudze wypowiedzi, nie na surowe dane. Źródło ↗

S06 · W. Kosiniak-Kamysz / Polskie Radio · 19.10.2026 · Fragment wypowiedzi audio

Gdzie: Osadzone nagranie i wypowiedź ministra. Co potwierdza: Potwierdza ogłoszone stanowisko o pochodzeniu, analizach i kontakcie ze stroną litewską. Czego nie potwierdza: Krótki materiał nie umożliwia audytu radarów. Źródło ↗

S07 · G. Nausėda / BNS · 20.10.2026 · Relacja z wypowiedzi prezydenta Litwy

Gdzie: Cytat o wspólnej grupie; publikacja 14:09. Co potwierdza: Zapowiedziano wspólne polsko-litewskie badanie i późniejsze wnioski. Czego nie potwierdza: Nie jest raportem końcowym. Źródło ↗

S08 · KPRM / Donald Tusk · 20.10.2026 · Komunikat oficjalny

Gdzie: Fragment o współpracy Polski i Litwy przy wyjaśnieniu incydentu. Co potwierdza: Potwierdza deklarację współpracy obu krajów. Czego nie potwierdza: Nie dokumentuje ustalonej trasy ani wyniku pomiarów. Źródło ↗

S09 · Reuters · 18.10.2026 · Relacja agencji prasowej

Gdzie: Wiadomość o alarmach i reakcji NATO. Co potwierdza: Potwierdza zgłoszenie incydentu i reakcję służb. Czego nie potwierdza: Nie potwierdza odcinka lotu nad Polską. Źródło ↗

S10 · Reuters / MSZ Ukrainy · 18.10.2026 · Relacja z wypowiedzi resortu

Gdzie: Oświadczenie Heorhija Tychyja. Co potwierdza: Ukraina wskazuje możliwość zakłóceń radioelektronicznych i deklaruje współpracę. Czego nie potwierdza: Hipoteza nie stanowi dowodu przyczyny zboczenia z trasy. Źródło ↗

S11 · Litewskie MON / KAM · 19.10.2026 · Raport instytucji

Gdzie: Sekcja o działaniach 12–18.10.2026. Co potwierdza: Oficjalny kontekst Baltic Air Policing i działań w regionie. Czego nie potwierdza: Nie jest szczegółową rekonstrukcją drona. Źródło ↗

S12 · DORSZ / ELTA–Delfi · 20.10.2026 · Cytat z odpowiedzi polskiego dowództwa

Gdzie: Początkowe akapity odpowiedzi DORSZ, opublikowane 17:27 EEST. Co potwierdza: Potwierdza, że DORSZ bada różne scenariusze i współpracuje z Litwą. Czego nie potwierdza: Nie publikuje wyniku końcowego ani logów. Źródło ↗